

Posudek oponenta bakalářské práce

Veronika Stehlíková: „Navzdory básník zpíval...“. Příspěvek ke studiu přístupu Státní bezpečnosti k folkové scéně na příkladu Karla Kryla, Praha 2014, 85 stran rkp.

Veronika Stehlíková se ve své bakalářské práci soustředila na fenomén českého folku v období tzv. normalizace. Jde o téma mimořádně závažné, folkaři totiž tvořili jistou šedou zónu mezi režimem povolenou kulturou a undergroundem a měli vliv na postoje části veřejnosti. Pochopitelně tedy přitahovali pozornost StB, jejímiž aktivitami se autorka také zabývá.

Stehlíková si vytkla ambiciózní avšak dosažitelný cíl, ukázat na příkladu Karla Kryla přístup státní bezpečnosti k celé folkové scéně. Přesto je možné vyslovit nad výběrem této folkové osobnosti určitý podiv. Kryl totiž do zahraničí odešel již v roce 1969 a na československou folkovou scénu měl jen nepřímý vliv. Navíc se materiály StB k jeho osobě zachovaly jen torzovitě. Přesto proti výběru Kryla nemám zásadní výhradu, byl totiž nesporně i doma symbolem odporu části folkové scény vůči režimu. Současně oceňuji, že Stehlíková výše naznačené nevýhody výběru kompenzovala zařazením kapitol věnovaných Krylovým kolegům, kteří do exilu odešli později, či, jako Vladimír Merta, zůstali po celé období normalizace v Československu.

Stehlíková představila přínosnou sondu do dějin českého folku. Potvrdila jeho význam jako určitého katalyzátoru, či výrazu nespokojenosti části společnosti nad poměry v republice. Sám si ostatně vybavuji vlastní zážitek z festivalu PORTA (1985), kde diváci hlasitě požadovali vystoupení Jaromíra Nohavici, kterému nebylo dovoleno se akce zúčastnit. Přesto autorka dokládá, že samotná příslušnost k folkové scéně nebyla z pohledu StB „smrtným hříchem“, ale jen v případech kritiků režimu důvodem pro ústrky, především o snahu znemožnit dotyčným osobám veřejné vystupování. Přístup StB se, jak autorka prokázala, zostril v případě, že zpěváci buď přímo podepsali Chartu 77 (V. Třešňák), nebo s jejími signatáři udržovali styky (V. Merta).

Přesto i zde StB diferencovala a Merta nakonec nebyl na rozdíl od jiných nucen opustit Československo.

Autorka se vedle vztahu StB ke Krylovi a dalším vybraným folkařům věnuje také značný prostor Krylově osobnosti a umělecké dráze. Nejde proto o práci založenou výlučně na pramenech úřední povahy, ale také o analýzu Krylových textů. Autorka pracovala v pražském ABS, extenzivně využívala díla Karla Kryla a v malé míře odbornou literaturu, která dosud ke studované problematice téměř chybí. Pokud by se tématem zabývala i v budoucnosti, doporučuji výzkum rozšířit i do dalších archivů, zejména národního archivu (fond ministerstva kultury, KSČ atp.).

Práci považuji za velmi zdařilou a to jak v odborné (metodologické), tak v jazykové rovině. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Navrhované hodnocení: **v ý b o r n ě**

Praha, 19. srpna 2014

doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.